

Projektując nowy system edukacji zapytaliśmy:

Jak wygląda wymarzona edukacja?

Raport z ankiety

EDU

2023

Słowem wstępu

Świat pędzi i zmienia się w bardzo szybkim tempie. Zmieniają się także potrzeby ludzi. Do tych zmian powinny dostosować się systemy edukacyjne, aby mogły kształtować świadomych, zaangażowanych obywateli oraz spełniać wymagania stojące przed różnorodnym, integracyjnym społeczeństwem.

Mając to na uwadze, przeprowadziliśmy ankietę wśród polskiego społeczeństwa pytając, co należy wziąć pod uwagę przy opracowywaniu nowego systemu edukacji. Uznaliśmy, że kluczowe jest zrozumienie potrzeb, problemów i oczekiwań wszystkich stron zaangażowanych w system edukacji i proces nauczania.

Nasze pytania skierowaliśmy do:

- nauczycieli,
- dyrektorów szkół,
- rodziców,
- uczniów:
  - szkół podstawowych,
  - liceów, techników,
  - szkół branżowych,
- pracowników urzędów, kuratoriów, ministerstwa,
- edukatorów.

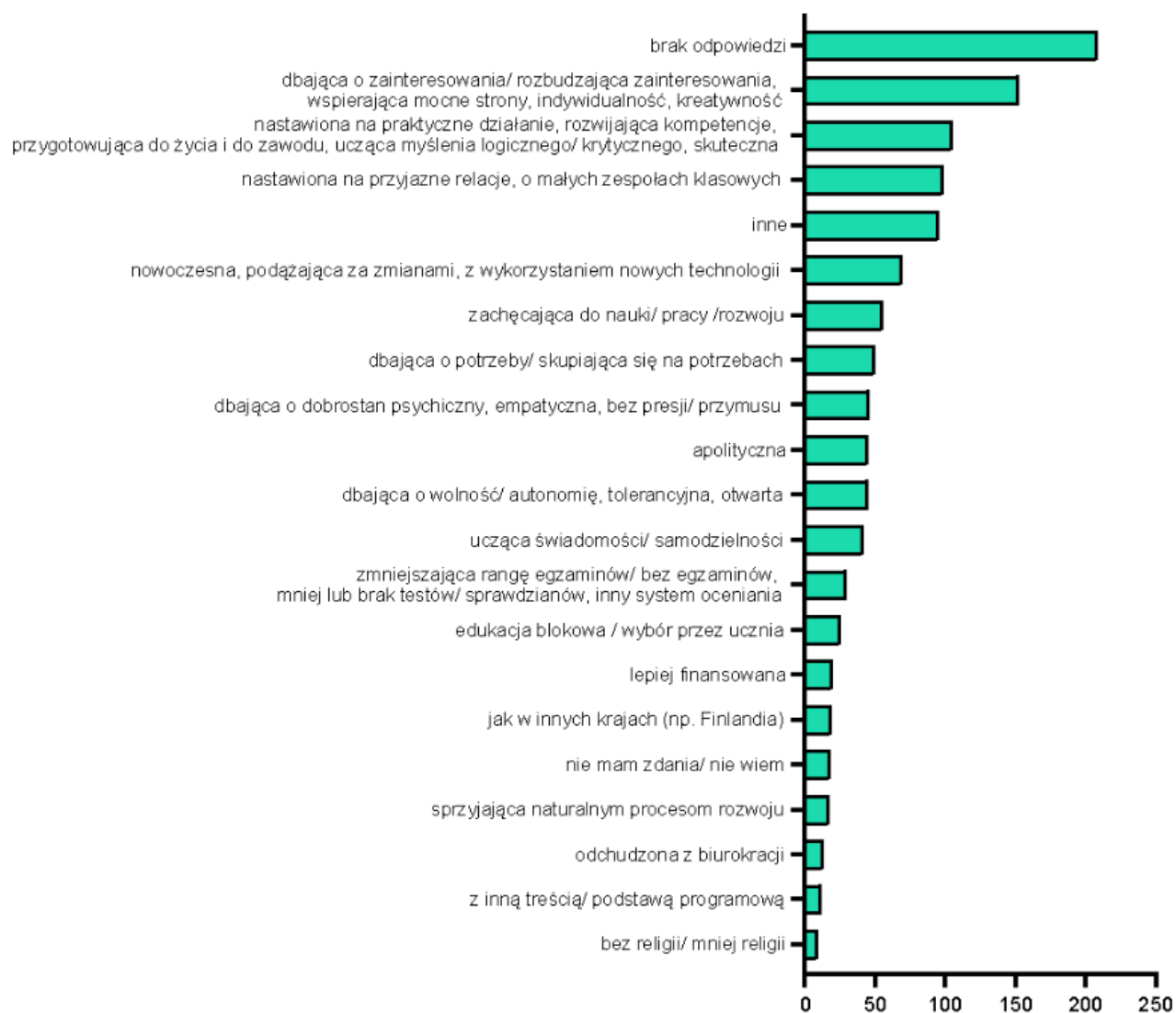
Badanie ankietowe przeprowadzone zostało w okresie kwiecień-maj 2023 r. Otrzymaliśmy 2508 odpowiedzi.

W poniższym raporcie prezentujemy odpowiedzi na pytanie:

Gdybyś miała (miał) opisać, jakiej edukacji powszechnej chciałabyś (chciałbyś) w Polsce, jak by to brzmiało?

NAUCZYCIELE

Gdybyś miała (miał) opisać, jakiej edukacji powszechnej chciałabyś (chciałbyś) w Polsce, jak by to brzmiało?

NAUCZYCIELE

Nauczyciele wyobrażają sobie szkołę jako miejsce, które pozwala na rozwijanie potencjału, talentów, zainteresowań uczniów. Edukacja według nich powinna dawać praktyczną wiedzę i kompetencje, które młodzi ludzie będą mogli wykorzystać w życiu osobistym oraz zawodowym. Powinna także sprzyjać budowaniu dobrych relacji.

Nauczyciele chcieliby edukacji, która dba o dobrostan uczniów, realizuje potrzebę autonomii i samoświadomości. Do tego widzą potrzebę wykorzystania wiedzy o naturalnych procesach uczenia się i rozwoju. Zwracają również uwagę na aspekt wykorzystania nowoczesnych technologii.

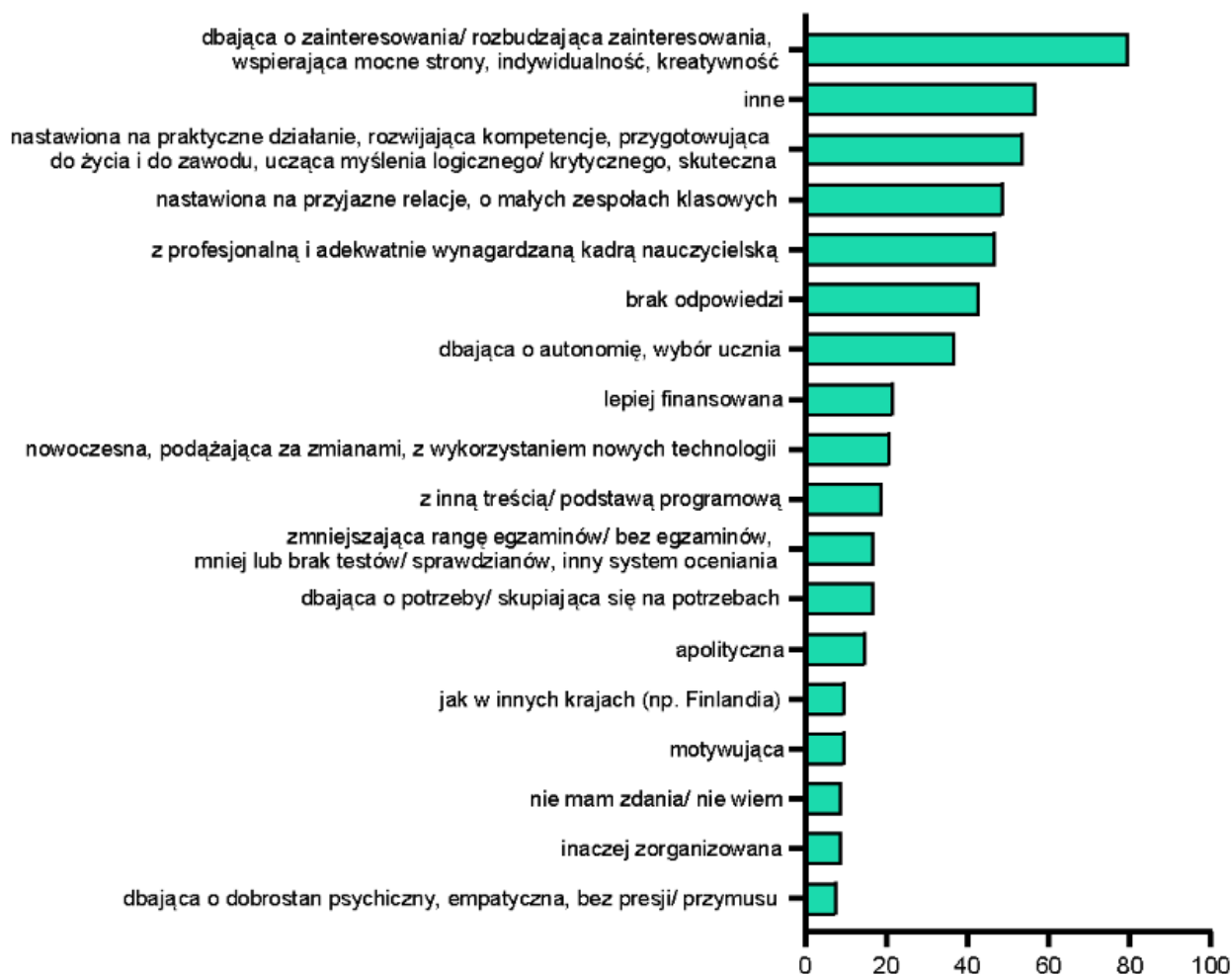
Istotne wydaje się także, że niemal 20% respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie, lub nie ma zdania.

Oto kilka z ich odpowiedzi:

- “ —
- **Edukacji, dzięki której uczeń uczy się: umiejętności rozwiązywania problemów i ich wykorzystania w życiu, samodzielności, kultury osobistej, kultury szerokopojętej, odpowiedzialności obywatelskiej, myślenia, kreatywności. Szkoły powinny dawać uczniom możliwość uczenia się konkretnych zawodów, żeby uczeń po skończeniu szkoły mógł być rzetelnym pracownikiem przygotowanym do czekających go zadań.**
  - **Otwartej, wspierającej, odnoszącej się do realiów współczesnego życia i przyszłości.**
  - **Wspierającej dziecko. Dbającej o dobrostan psychiczny. Uczenia się dla samych siebie a nie dla wyników egzaminów.**
- ” —

DYREKTORZY

Gdybyś miała (miał) opisać, jakiej edukacji powszechnej chciałabyś (chciałbyś) w Polsce, jak by to brzmiało?

DYREKTORZY

Dyrektorzy opisują szkołę marzeń podobnie jak nauczyciele. Oni również na pierwszym miejscu stawiają na rozwijanie potencjału, wspieranie talentów i indywidualności uczniów. Także tutaj ważną rolę odgrywa praktyczny aspekt edukacji, a co się z tym wiąże, zmiana programu nauczania i zmniejszenie rangi egzaminów oraz testów na rzecz wiedzy praktycznej.

Rekomenduje się możliwość budowania przez uczniów przyjaznych relacji, zwiększenie autonomii uczniów a także zadbanie o ich dobrostan.

Dyrektorzy wskazują, że w szkole ważnym aspektem jest profesjonalna i adekwatnie wynagradzana kadra nauczycielska. Chcieliby także postawić na wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesie nauczania.

Oto kilka z ich odpowiedzi:

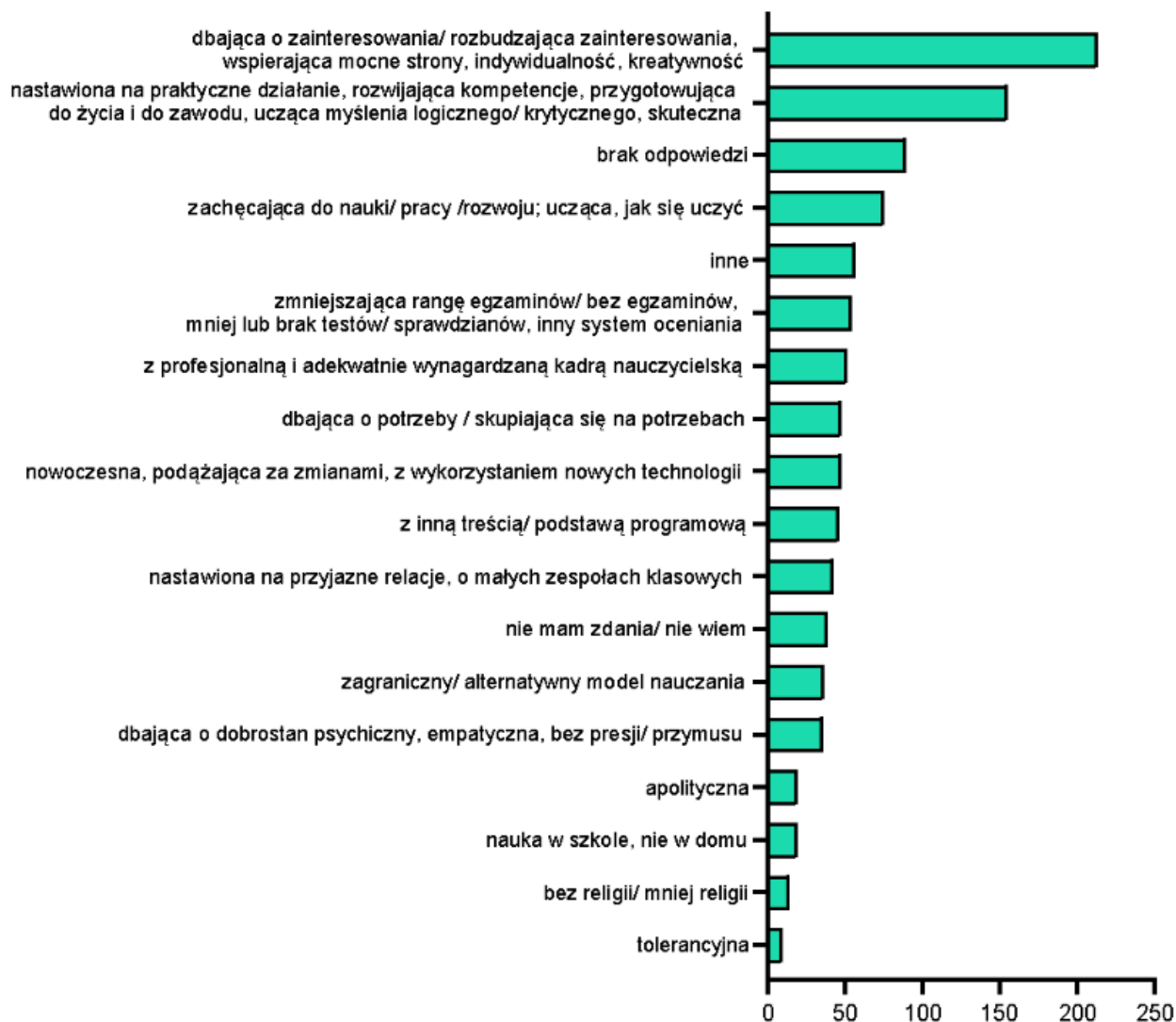

- **Kompetentnych, zaangażowanych, ludzi z pasją dobrze przygotowanych do zawodu (weryfikacja), otwartych na ucznia i jego potrzeby, na współpracę z rodzicami oraz środowiskiem.**
- **Podstawy programowej dostosowanej do potrzeb współczesnego świata i możliwości ucznia.**
- **Spójny system prawny, zachowanie ciągłości bez nieustannych nieprzemyślanych zmian.**
- **Zapewniający poczucie bezpieczeństwa nauczycielom, ale także uczniom i rodzicom.**
- **Zapewniający szeroko rozumianą pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom uzdolnionym i tym z trudnościami.**

RODZICE

Gdybyś miała (miał) opisać, jakiej edukacji powszechnej chciałabyś (chciałbyś) w Polsce, jak by to brzmiało?

RODZICE

Podobnie szkołę marzeń określają **rodzice**. Oni również wyobrażają sobie szkołę jako miejsce rozwijania talentów, realizowania potencjału i wspierania indywidualności uczniów.

Chcieliby, aby ich dzieci uczone były przez dobrze przygotowaną kadrę nauczycielską, a nauka była nastawiona na praktyczne wykorzystanie wiedzy, przy jednoczesnym zmniejszeniu nacisku na egzaminy i testy.

Chcieliby również, aby szkoła zachęcała do nauki, samorozwoju oraz pokazywała, jak się uczyć i osiągać cele. Rodzice wskazują, że szkoła powinna dbać o dobrostan uczniów, być miejscem przyjaznym, gdzie będą oni mogli budować harmonijne relacje.

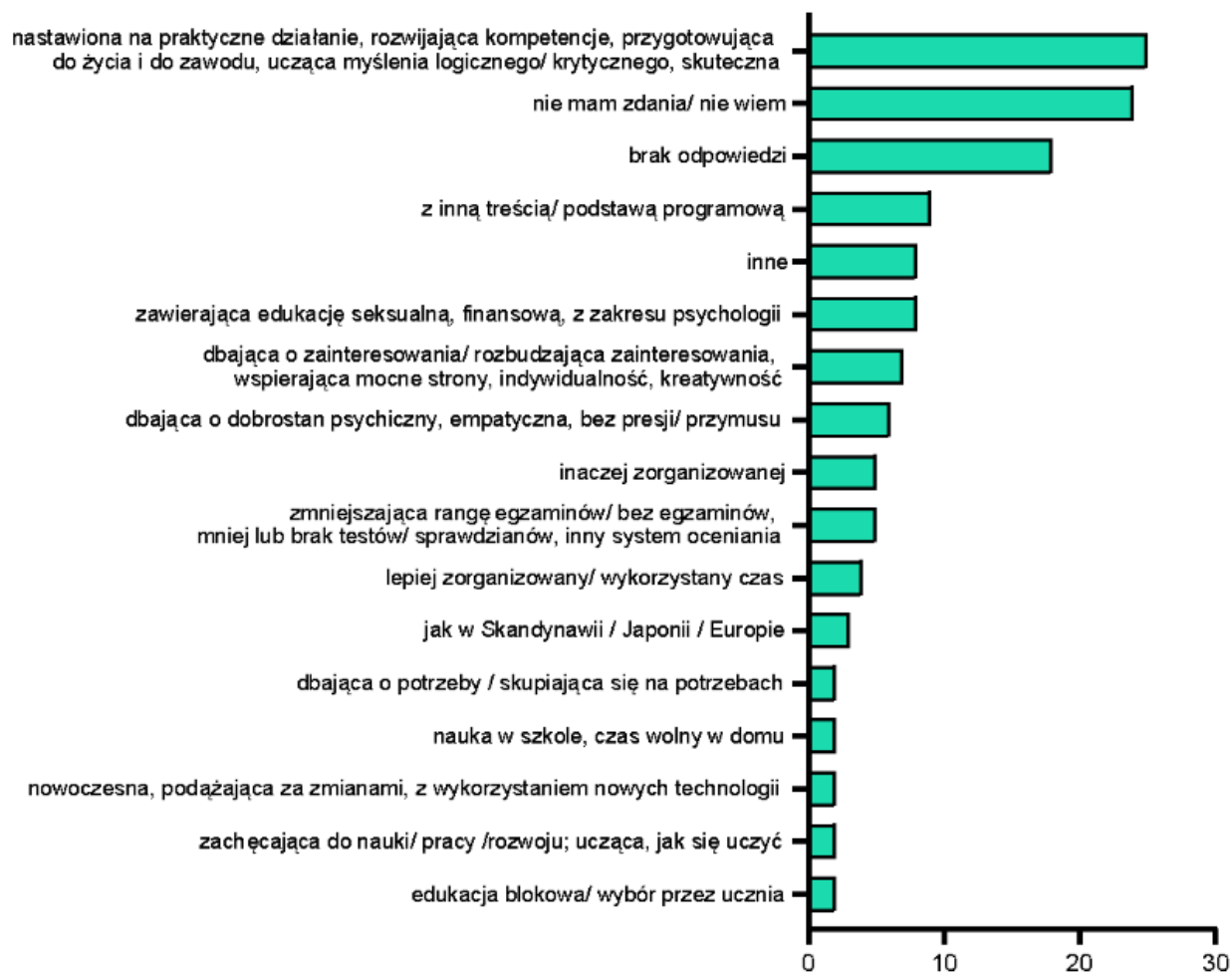
Oto kilka z ich odpowiedzi:

- “ —
- **Chciałabym szkoły do której dzieci chodzą z przyjemnością, która motywuje do nauki, samokształcenia, rozbudza w dzieciach ciekawość świata, kreatywność, chęć zdobywania i poszerzania wiedzy, która rozwijania zainteresowania.**
  - **Szkoły pełnej wzajemnego szacunku, zrozumienia, akceptacji, w której uczą kompetentni, szanowani i dobrze opłacani nauczyciele.**
  - **Szkoły, w której nauczyciel jest drogowskazem, pomaga w samokształceniu, wspiera różnorodność.**
  - **Szkoły bez pośpiechu, ciągłych testów, wyścigu szczurów i porównywania dzieci.**
  - **Szkoły bezpiecznej i bez przemocy...**
- ” —

UCZNIOWIE

SZKOŁA PODSTAWOWA

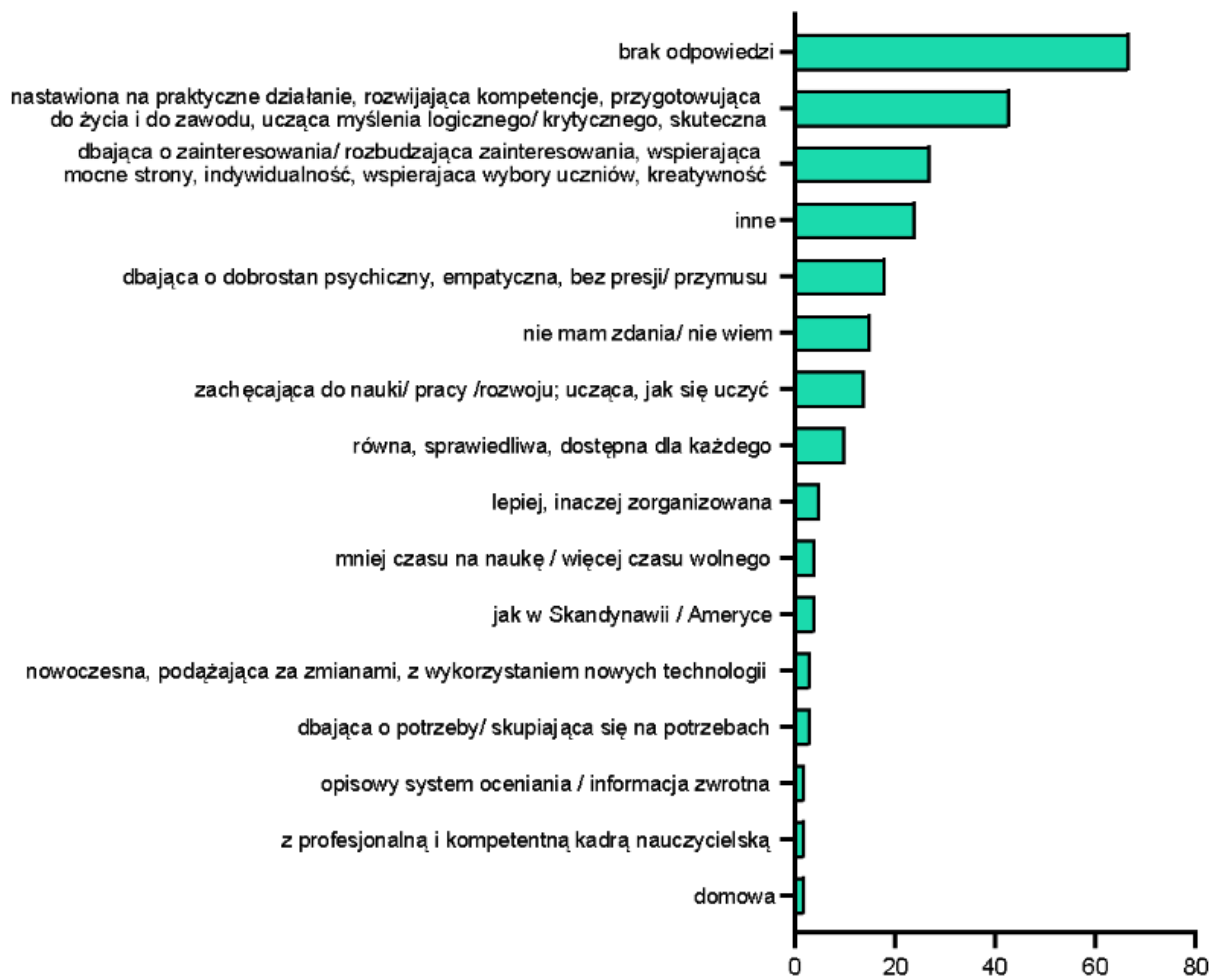
Gdybyś miała (miał) opisać, jakiej edukacji powszechnej chciałabyś (chciałbyś) w Polsce, jak by to brzmiało?

UCZNIOWIE

SZKOŁA PONADPODSTAWOWA - LICEUM

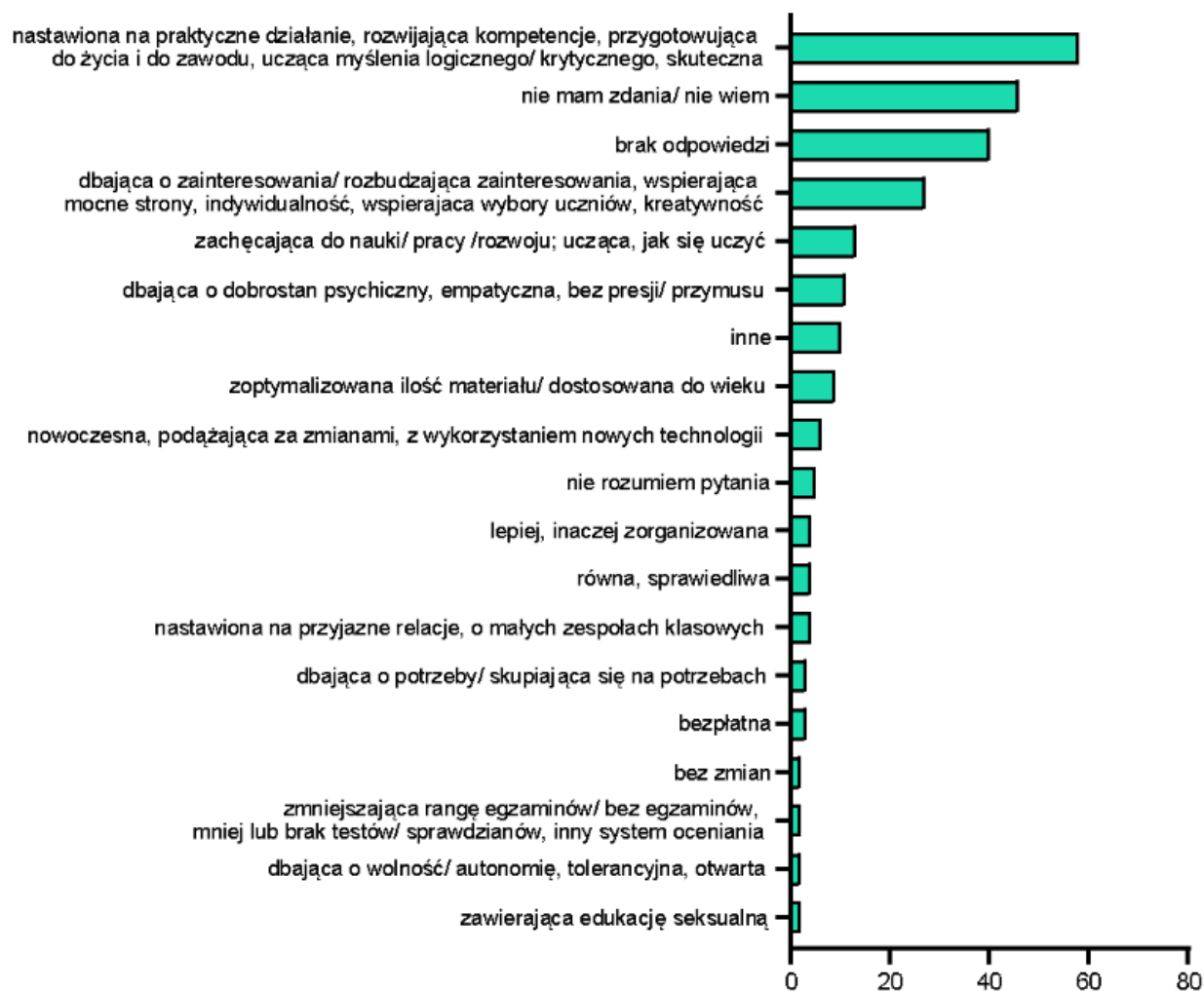
Gdybyś miała (miał) opisać, jakiej edukacji powszechnej chciałabyś (chciałbyś) w Polsce, jak by to brzmiało?

UCZNIOWIE

SZKOŁA PONADPODSTAWOWA - TECHNIKUM

Gdybyś miała (miał) opisać, jakiej edukacji powszechnej chciałybyś (chciałbyś) w Polsce, jak by to brzmiało?

UCZNIOWIE

Obraz szkoły marzeń jaki wyłania się z odpowiedzi **uczniów** to nastawienie na naukę praktycznych umiejętności, które uczniowie będą mogli wykorzystać w życiu i w pracy.

Uczniom marzy się edukacja dbająca o ich zainteresowania, wspierająca mocne strony i doceniająca indywidualność. Do tego szkoła, która dba o ich stan psychiczny, bez presji testów i egzaminów, za to zachęcająca do nauki i samorozwoju.

Uczniowie chcieliby uczyć się w szkole nowoczesnej, w której będą mogli wykorzystywać nowoczesne technologie.

W szkole marzeń uczniowie mogliby nawiązywać pozytywne relacje, czuć się bezpiecznie i decydować o sobie.

Oto kilka z ich odpowiedzi:

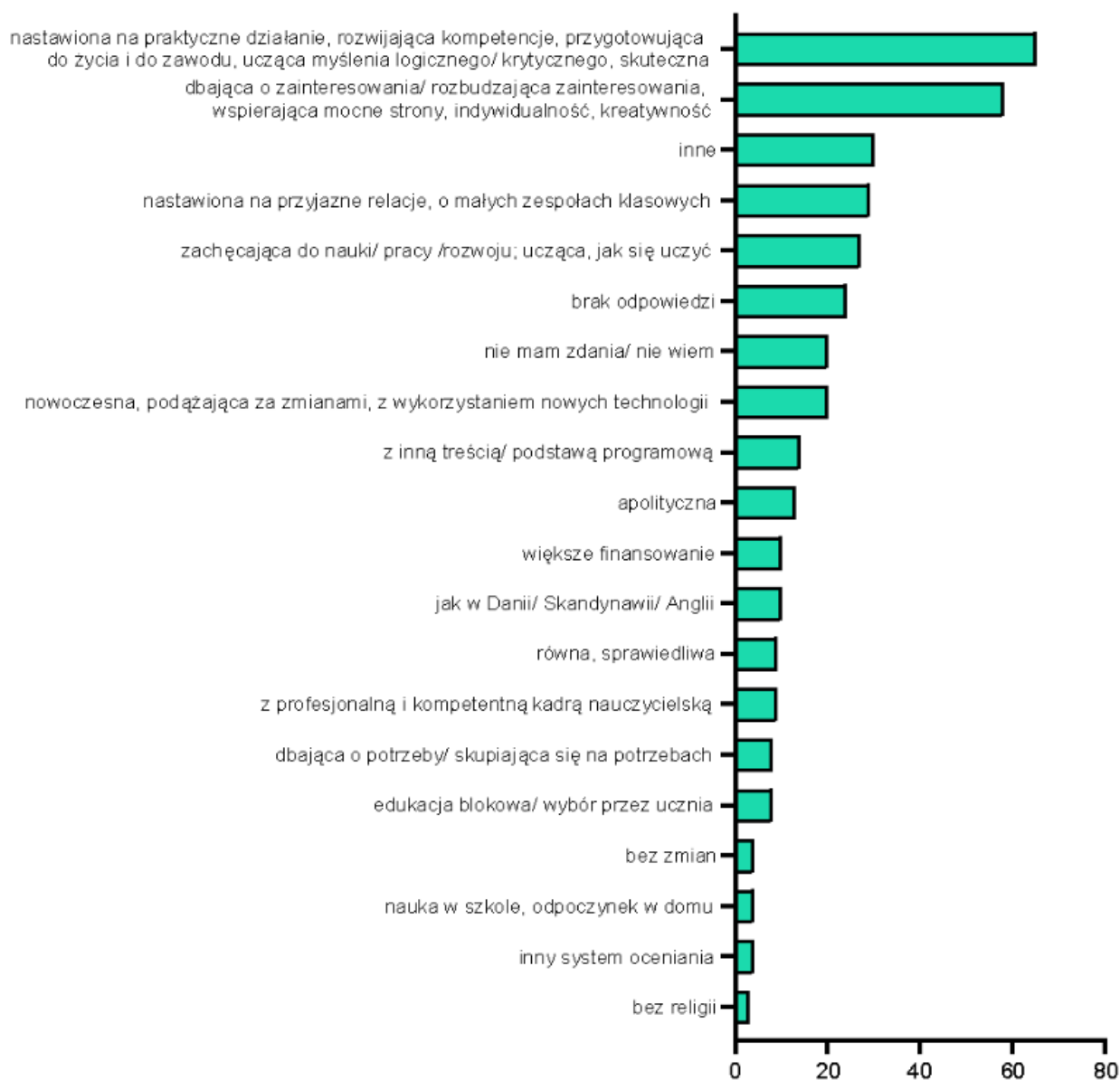
— “ —

- **Otwartej na aspiracje i ambicje uczniów, słuchającej naszych potrzeb i wymagań ale jednocześnie wymagającej od nas tego co konieczne, by być osobą świadomą świata i elokwentną..**
- **Takiej, która nie niszczy mojego zdrowia, która daje mi możliwość wyrażania własnego zdania i zachęca do nauki.**
- **Chciałabym, żeby uczniowie nie nienawidzili chodzić do szkoły i nie wracali do domów wyczerpani, żeby nauczyciele bardziej zwracali uwagę na stan psychiczny uczniów i w razie potrzeby potrafili zareagować i żeby uczniowie nie musieli się przepracowywać.**

— ” —

PRACOWNICY URZĘDU

Gdybyś miała (miał) opisać, jakiej edukacji powszechnej chciałabyś (chciałbyś) w Polsce, jak by to brzmiało?

PRACOWNICY URZĘDÓW

Również **pracownicy urzędów** deklarują, że ich edukacja marzeń jest nastawiona na nauczanie praktycznej wiedzy, którą uczniowie wykorzystają w przyszłości. W takiej szkole dba się o potrzeby ucznia, rozwija jego talenty i docenia indywidualność.

Chcieliby, aby szkoły były nowoczesne, z profesjonalną i kompetentną kadrą nauczycielską. Widzą szkołę jako miejsce przyjazne uczniom i sprzyjające nawiązywaniu relacji.

Szkoły, w której uczą się praktycznej wiedzy, w sposób nowoczesny i przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. W której nie ma presji, ale jest chęć nauki.

Oto kilka z ich odpowiedzi:

— “ —

- **Przyjaznej, dostępnej, rozwijającej i inspirującej do rozwoju, opartej na aktualnej wiedzy i wspierającej.**
- **Dającej poczucie bezpieczeństwa i pomocnej w sytuacji problemów na tle zdrowia psychicznego.**
- **Wzmacniającej właściwe postawy, zachowania i pozytywne rezultaty osiągnięte przez uczniów, zamiast koncentrującej się na błędach i potknięciach.**
- **Nastawionej na ucznia, jego potrzeby i problemy, a nie na zakuwanie w większości niepotrzebnych rzeczy.**

— ” —

Podsumowanie

Odpowiedzi udzielone przez zapytane grupy są zbieżne i pokrywają się. **Wszystkie strony** zaangażowane w system edukacji, począwszy od uczniów i ich rodziców, poprzez nauczycieli i dyrektorów, a na pracownikach urzędów kończąc, **mają spójną wizję szkoły marzeń.**

Wszystkie grupy chciałyby edukacji, w centrum której byłby uczeń i jego potrzeby. Edukacja marzeń jest nastawiona na **indywidualne podejście do ucznia, rozwijanie jego talentów i realizowanie potencjału.**

Szkoła marzeń jawi się jako **miejsce przyjazne**, w którym ważny jest **dobrostan ucznia** i możliwość budowania **relacji.**

W szkole marzeń, **kompetentna kadra nauczycielska** uczy wiedzy **praktycznej, przydatnej** w przyszłym życiu, zarówno prywatnym, jak i zawodowym uczniów. Edukacja opiera się na **naturalnych mechanizmach nauczania i rozwoju.**

W takiej szkole wykorzystuje się **najnowsze zdobycze technologiczne**, a **kadra nauczycielska jest profesjonalna i opłacana** adekwatnie do kompetencji. Szkoły są też lepiej **finansowane.**

W końcu uczniowie są **zmotywowani** do nauki, **samoświadomi** i **autonomiczni.** Decydują o sobie i o tym, czego i kiedy się uczą. Zamiast uczyć się na testy i egzaminy, uczą się dla siebie, bo widzą wartość płynącą z edukacji.

Takich właśnie odpowiedzi udzielili respondenci na pytanie:

Gdybyś miała (miał) opisać, jakiej edukacji powszechnej chciałabyś (chciałbyś) w Polsce, jak by to brzmiało?